

Vážený pan
Ing. Petr Pavel, M.A.
president České republiky
Kancelář presidenta republiky
Hrad I. nádvoří č. p. 1, Hradčany
119 08 Praha 1,

Vážený pan
Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.
předseda Vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 00 Praha 1 - Malá Strana

Vážený pan
PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D.
ministr pro místní rozvoj
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

Vážený pan
Mgr. Martin Kupka
ministr dopravy
Ministerstvo dopravy ČR
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12
110 15 Praha 1

Vážený pan
Jozef Síkela
ministr obchodu a průmyslu
Ministerstvo obchodu a průmyslu ČR
Na Františku 32, 110 15 Praha 1

V Praze, dne 31. července 2024

Vážený pane prezidente, vážený pane premiére, vážení páni ministři,

rádi bychom Vás tímto dopisem upozornili na závažné problémy spojené s digitalizací stavebního řízení v České republice. Nejedná se o běžné “porodní problémy” ani o politicky motivovanou kritiku. Bohužel se potvrdily obavy, které jsme nejen my v Platformě pro zdravý stavební zákon sdíleli již před ostrým startem tohoto systému. Navzdory našemu úsilí jsme však nenalezli partnera v komunikaci a především řešení.

Digitalizace stavebního řízení, jak byla implementována, trpí mnoha konkrétními problémy: nefunkčnost a nepřipravenost systému, nedostatečná uživatelská přívětivost, uživatelé, včetně zaměstnanců stavebních úřadů, se potýkají s komplikovaným rozhraním a nejasnými postupy. Hromadně hlásí, že nejsou připravené, nemají dostatek informací, potřebného vybavení a systémy nefungují správně. Z osobních jednání s úřednicemi a úředníky vnímáme jejich narůstající zoufalost, bezradnost a vztek. Systém stavebního řízení ISSŘ (Informační systém stavebního řízení) nefunguje správně pro všechny uživatele, je zatížen častými technickými chybami, které narušují plynulý průběh stavebních řízení.

Úředníci se museli učit jeho používání přes instruktážní videa, což nebylo dostatečné, potřebné vyhlášky a dokumentaci dostali příliš pozdě, v mnoha případech se ukázala neprovázanost s jinými systémy a fungováním jako takovým. Bohužel dle jejich informací je i podpůrný systém ze strany MMR nedostačující, nedokáže reagovat na reálné situace a problémy, se kterými se setkávají. Existují také vážné obavy o bezpečnost osobních a citlivých údajů, které systém zpracovává. Mnoho uživatelů neobdrželo dostatečné školení pro práci s novým systémem, což vede k dalším problémům a frustraci.

Na tyto problémy již veřejně upozornilo několik organizací a odborníků, včetně: České komory architektů, Svazu měst a obcí ČR, Asociace pro rozvoj infrastruktury, Asociace developerů, Sdružení tajemníků, České komory autorizovaných inženýrů a techniků, Svazu podnikatelů ve stavebnictví, či Hospodářské komora. Mnozí se ale také velmi konkrétní kritická vyjádření zástupců měst a obcí v České republice. Hovoří se o protestu zaměstnanců stavebních úřadů, přibývají jejich výpovědi.

Zde uvádíme jen namátkou vybraná vyjádření zástupců místních samospráv k současnému stavu. Brno: Úředníci se nemohli přihlásit do nového systému digitalizace stavebního řízení. Navíc nedorazila slíbená technika z ministerstva, což přinutilo magistrát k nákupu vlastní techniky za několik milionů korun. České Budějovice: Systém trpí absencí klíčových funkcí, jako je propojení s ekonomickými systémy a lokálními spisovými službami. Také chybí možnosti vyhledávání podle katastru nebo ulic. Brno-Židenice: Nedostatečné proškolení úředníků a absence prováděcích předpisů a vyhlášek, které měly být k dispozici již na začátku roku. Praha 6: Chybějící metodika a pozdní dodání vyhlášek. Praha 8: Systém není propojený s dalšími systémy měst a obcí, což nelze vyřešit v krátkém čase. Praha 12: Nedostatečná instruktážní videa, strach z odchodu starších zaměstnanců kvůli náročnosti nového systému. Liberec: Zpožděné reakce na dotazy z call centra a nedostatečné technické vybavení. Hradec Králové: Nedostatečná právní připravenost a chybějící funkce systému. Olomouc: Absence propojení s lokálními spisovými službami. Ústí nad Labem: Nefunkční propojení s ekonomickými systémy. Karlovy Vary: Problémy s přístupem do systému a nedostatečná školení. Pardubice: Zpožděné dodání technického vybavení a školení. Zlín: Nedostatečná podpora při přechodu na nový systém. Jihlava: Chybějící metodika a nedostatečná právní připravenost. Tábor: Problémy s funkčností nového systému a technickým vybavením. Příbram: Zpožděné reakce na dotazy a nedostatečná školení. Kladno: Absence klíčových funkcí v systému. Most: Problémy s právní připraveností a funkcionalitou systému. Havlíčkův Brod: Nedostatečné technické vybavení a školení. Chomutov: Zpožděné reakce na dotazy z call centra. Jablonec nad Nisou: Nedostatečné školení a právní připravenost. Česká Lípa: Chybějící propojení s lokálními spisovými službami. Kolín: Absence klíčových funkcí v systému. Náchod: Problémy s právní připraveností a funkčností systému. Sokolov: Zpožděné reakce na dotazy a nedostatečná školení. Děčín: Problémy s přihlášením do systému. Mladá Boleslav: Chybějící technické vybavení a školení. Trutnov: Nedostatečné technické vybavení. Šumperk: Absence klíčových funkcí v systému. Rakovník: Zpožděné reakce na dotazy z call centra a nedostatečná školení.

Nic z toho přitom nejsou věci, které nebylo možné přepokládat, a na které nebylo možné se s dostatečným předstihem připravit.

Musíme se také na tomto místě ptát: jak je zabezpečena smluvně a věcně dlouhodobá IT podpora pro obce a kraje? Je v rámci smlouvy umožněno čerpat služby přímo zaměstnancům stavebních úřadů a kdo je kontaktní osobou pro dotčené subjekty dávající vyjádření a stanoviska a pro stavebníky a autorizované osoby? Jak je nakládáno s údaji v rámci GDPR a dalšími a kde a jak je zjištěno ukládání dat? A kdo vlastně nyní na MMR realizuje změny systému, s ohledem na dřívější rozhodnutí ÚOHS?

Pokud projdeme veřejný prostor, lze uvést jen některé z prohlášení zástupců místních samospráv a těch, kdo se systémem reálně pracují: „Přechodem na digitalizaci stavebního řízení se teď zabýváme všichni. Nemáme čas na nic jiného. Je to celé ze strany dotčených orgánů naprosto nepřipravené a nezajištěné. Nezbytné digitální nástroje nejsou funkční“, „Přechod na digitalizaci stavebních úřadů je nejhůře připraveným a řízeným projektem ve veřejné správě za posledních zhruba 20 let.“, „Dotazujeme se na helpdesku MMR. Vždy je nám řečeno: poznamenám si to ozveme se vám zpět.“. A mnohé další. Není dne, aby se ke kritice nepřidávala další měst a obce, či odborné skupiny.

Bohužel, nyní neexistuje snadné řešení této situace. Nevíme, v jakém stavu je proces oprav a upgradu nefunkčního systému, a s ohledem na dřívější rozhodnutí ÚOHS nemáme žádné informace o dalších krocích v systémové a rychlé nápravě. Také nevíme, zda další část systému, Národní geoportál územního plánování, bude skutečně funkční, tedy nejen zda bude spuštěn, ale především zda bude mít potřebné funkcionality. Obáváme se komplexního kolapsu stavebních úřadů, což může mít zásadní dopad na českou ekonomiku. Upozorňujeme, že bez funkčního Národního geoportálu územního plánování nemohou pořizovatelé pořizovat územní plány, a obce splnit své zákonné povinnosti ze stavebního zákona

Navrhujeme proto, aby došlo k neprodlenému transparentnímu zveřejnění informací o probíhajících úpravách systému, kdo a na základě jaké smlouvy je realizuje a jaké jsou jejich harmonogramy. Žádáme, aby česká veřejnost byla informována o termínu, kdy bude digitální systém stavebního řízení (Portál stavebníka i ISSŘ pro stavební úřady) a Geoportál plně funkční, aby odpovídal potřebám a požadavkům, které jsou na něj a jeho uživatele zákonem kladeny. Žádáme, aby bylo veřejně reagováno na klíčové argumenty kritiky s konkrétním návrhem řešení a harmonogramem jeho implementace. Žádáme taková metodická opatření, případně nařízení Vlády ČR, která pomohou klíčové problémy překlenout. Jako konkrétní řešení se nabízí, například, umožnit fungovat současnými systémy na přechodné období, a to do konce platnosti PD dle 183/2006 a 499/2006 tedy 30.6.2027.

Děkujeme Vám, že se touto kritickou situací budete aktivně a důsledně zabývat. Znovu zdůrazňujeme, že se nejedná o politickou, ale o ryze odbornou a praktickou záležitost. Rádi bychom Vás touto cestou také požádali o schůzku, abychom mohli vysvětlit širší souvislosti celé věci a přispět tak k nalezení efektivního řešení.

V úctě níže podepsaní,

Ing. Jiří Nouza, prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví

Ing. arch. Jan Kasl, předseda České komory architektů

Ing. Tomáš Kadeřábek, ředitel Asociace developerů České republiky

Ing. Hanka Landová, předsedkyně Sekce územního a regionálního rozvoje Hospodářské komory